

تاریخچه مجله کانون وکلا

۱. اولین مجله کانون وکلا در خرداد ماه سال ۱۳۲۷ با نام، مجله ماهانه علمی - انتقادی - حقوقی منتشر گردیده بود و اولین چاپخانه‌ای که مجله را چاپ کرد چاپخانه شعله‌ور با صاحب امتیازی و سردبیری مرحوم محمد فریاد وکیل محترم دادگستری بود و بهای تک شماره آن ۱۵ ریال که تا شماره ۸ (دی ماه ۱۳۲۷) دوام پیدا کرد. در شماره ۸ مجله نوشتار ذیل درج گردیده بود:

«چون مجله کانون وکلا مرجعی برای انتشار افکار آقایان وکلا و همچنین وسیله‌ای است که آقایان می‌توانند ایرادات و اعتراضات خود را در باب احکام محاکم و دادگاه‌ها به طور اختصار با دلایل و مستندات قانونی بنویسند و برای مجله ارسال دارند لذا به اطلاع آقایان وکلا می‌رساند که از این به بعد در این خصوص چند صفحه از مجله برای انتشار انتقادات احکام اختصاص داده شده است مقتضی است از آن استفاده کنند.»*

۲. مجدداً مجله کانون به همت مرحوم قوام‌الدین مجیدی در بهمن ماه سال ۱۳۲۸ شروع به کار کرد که با مدیر مسؤلی و سردبیری: آقای قوام‌الدین مجیدی تحت نظر هیأت تحریریه بود و مجله با نام مجله علمی - حقوقی - انتقادی شروع به فعالیت کرد، چاپ مجله کانون از شماره ۷ تا شماره ۱۷ توسط چاپ امینی منتشر گردید و بهای آن نیز تغییری نکرده است.

۳. مجله شماره ۱۸ و ۱۹ در یک جلد برای آبان و آذر (سال دوم) در سال ۱۳۲۸ با

* - از همکاران محترم انتظار می‌رود اکنون نیز این رویه پی‌گیری شود. س. د.

چاپ مظاهری به وکلا عرضه گردید و شماره‌های ۲۰، ۲۱، ۲۲ و ۲۳ با چاپ تابان ادامه انتشار پیدا کرد.

۴. مجله کانون با وقعه ۳ ساله مجدداً در سال ۱۳۳۱ با صاحب امتیاری قوام‌الدین مجیدی و تحت نظر هیأت تحریریه آقایان دکتر محمود سرشار، دکتر محمد شاهکار و علی شهیدزاده شروع گردید. چاپخانه داد مسؤلیت چاپ مجله را به عهده داشت که تک شماره آن به مبلغ ۱۰ ریال قیمت‌گذاری گردید. مجله شماره ۲۴ اختصاص داشت به مطالبی درخصوص قوانین اختیارات دکتر مصدق ۱۳۳۱ و دادرسی دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه در دعوی دولت انگلستان بر دولت ایران راجع به نفت سال ۱۹۵۲.

۵. مجله شماره ۳۱، سال پنجم خود را در سال ۱۳۳۲ با چاپخانه موسوی پشت سر گذاشت.

در شماره ۳۲ سیدهاشم وکیل به هیأت تحریریه اضافه گردید و چاپخانه بانک ملی ایران چاپ مجله را به عهده داشت.

از شماره ۳۳ تا ۳۵ استثنائاً بهای تک شماره ۲۰ ریال قیمت‌گذاری گردید. ولی از شماره ۴۵ قیمت تک شماره به مبلغ ۲۰ ریال تثبیت شد.

۶. با انتشار شماره ۴۶، سال هشتم مجله با این مقدمه آغاز گردید: «به درگاه خداوند توانا و توانایی بخش که ما را تا به حال توفیق انجام این خدمت عطا فرموده با کمال خضوع سپاسگزار و نیازمندیم که در آینده نیز عنایات لایتناهی خود را از ما دریغ نفرماید و از نویسندگان دانشمند و گرامی که در گذشته از افاضه رشحات قلم خود این مدینه فاضله را مشترکاً تأیید کرده‌اند متشکر و توقع و انتظار آنکه من بعد نیز ما را در این باره کمک و یاری فرمایند.» هیأت تحریریه مجله کانون: (مجله شماره ۴۶ سال ۱۳۳۴)

۷. مجله کانون به صورت بسیار مرتب تا سال ۱۳۴۲ و با شماره ۸۶ انتشار یافت و از همین شماره با صاحب امتیازی آقای قوام‌الدین مجیدی و با سردبیری و مدیرمسئولی آقای محمود سرشار و با استفاده از مشاوره سیدهاشم وکیل منتشر گردید و در شماره ۸۸ سال ۱۳۴۲ تک شماره آن به مبلغ ۴۰ ریال افزایش یافت و در مجله شماره ۸۹ به علت فوت جناب سرشار سال شانزدهم با صاحب امتیازی آقای قوام‌الدین مجیدی

زیر نظر هیأت تحریریه منتشر گردید.

۸. شماره ۹۴ (سال ۱۳۴۵) مجله اختصاص دارد به چاپ نام خلیج عرب در مطبوعات خارجی که کل مطالب این شماره مربوط به واکنش جامعه وکالت به این موضوع می باشد و در شماره ۱۰۱، مطالب مجله کانون با افتتاح باشگاه کانون به اوج خود می رسد و از سال ۱۳۳۲ تا سال ۱۳۴۶ چاپ مجلات کانون به عهده چاپخانه بانک ملی بود.

آغاز سال نوزدهم انتشار

۹. در آبان ماه سال ۱۳۴۵ در همان زمان که قرار بود شماره ۱۰۴ مجله در دسترس خوانندگان قرار گیرد دانشمند معزز شادروان قوام‌الدین مجیدی که عنوان «صاحب امتیازی» مجله را داشت به رحمت ایزدی پیوست و برای رعایت قانون مطبوعات و به علت تشریفات تعیین «مدیرمسئول» نشر مجله مدتی دچار وقفه گردید و سرانجام شماره ۱۰۴ با عنوان: یاد خیر فقید سعید در آغاز انتشار دوره جدید مجله و وظیفه اخلاقی ماست، منتشر گردید.

۱۰. در مجله ۱۰۴ نام چاپ چهار در صفحه اول مجله به چشم می خورد و مبلغ مجله نیز به ۶۰ ریال و بدون مدیرمسئول و زیر نظر شورای نویسندگان کار خود را ادامه می دهد. تغییری که در مجله شماره ۱۰۴ به بعد دیده می شود وجود صفحات زیاد مجله می باشد. (۲۴۷ صفحه)

۱۱. در جلسه سوم بهمن ماه ۱۳۴۵ هیأت مدیره کانون وکلا تصویب کرد که دفتر مجله در یکی از اطاق‌های کانون تأسیس شود و کلیه امور مربوط به مجله در آنجا متمرکز و تحت نظر مرحوم دکتر حسینقلی کاتبی مسئول امور اداری مجله قرار گیرد و هیأت تحریریه به کارهای خود ادامه دهد.

۱۲. چاپ تابان در سال ۱۳۴۷ مجله شماره ۱۰۹ را در ۲۰۸ برگ به چاپ رساند. و مجله کانون وکلای دادگستری از این شماره به بعد زیر نظارت عالی آقای دکتر احمد هومن رییس کانون و به مدیریت داخلی موقت آقای دکتر تقی لطفی انتشار یافت و تا شماره ۱۱۹ ادامه پیدا کرد.

۱۳. در سال ۱۳۵۱ شماره ۱۲۰ با صاحب امتیازی آقای سید محمد رضا جلالی نائینی و آقایان هیأت تحریریه جعفر بوشهری، تقی لطفی، حسینقلی کاتبی، علی اکبر درخشانی، غلامحسین نعمتی، جهانگیر امیرحسینی، محمد علی سفری، محمود معینی عراقی توسط چاپخانه شرکت سهامی افست سهامی خاص (چاپخانه ۲۵ شهرپور) منتشر گردید.

۱۴. شماره ۱۳۰ مجله در سال ۱۳۵۴ منتشر و حاوی نوشتار ذیل بود:

«حقوق دانشی مشخص و مدون از رشته‌های علوم اجتماعی و انسانی است. بنابراین مفهوم علم در عرف مجله دانش زیربنایی از فلسفه، منطق، ادب و تاریخ است که مقدمه علوم حقوقی است.

اما انتقادی بودن مجله به این معنی است که انتقاد سالم و سازنده، انتقاد ارشادی با تفکیک سره از ناسره، ارایه جنبه‌های قوی و ضعیف قوانین، نشان دادن خلاء قانونی، نمایاندن شیوه‌های دادرسی، بحث و نقد رویه‌ها و احکام و سیره محاکم و بالجمله نظارت علمی و تحقیق منطقی در امور تقنینی و اجرایی و قضایی سرلوحه مباحث آن است.

نویسندگان ما با روحی سرشار از فرهنگ دوستی و هدف عالی و نظر غائی خدمت به علم و روشنایی بخشیدن به جامعه حقوقی بدون کوچکترین اجر مادی قدم همت استوار دارند و قلم خدمت بر کار.

نویسندگان ما آرزو مندند که خوانندگان از نوشته‌ها سرسری نگذرند و بی تفاوتی را پیشه نسازند و با تیزبینی و نکته‌گیری مقاله‌ها را به محک انتقاد کشند تا بحث‌ها هر چه جدی‌تر، پرشورتر، عمیق‌تر و دامنه‌دارتر دنبال شود.

در این زمینه، عقیده نویسندگان این است که نوشته‌های حقوقی با مباحثه، ابراز عقیده مخالف و موافق، ستیز منطقی نه ستیزه‌جویی، آوردن شواهد یا نظیره‌ها، استفاده از آرشو و کالتی و ذخایر تجربی می‌توان سطح نوشته‌ها را بالا برد و بازار دانش را بارونق‌تر و اندوخته‌های حقوقی را غنی‌تر ساخت.

خوانندگان گرامی به یاد بیاورند که مجله کانون ناشر افکار همه همکاران است. صفحات آن

وقف خاص چند نویسنده که خود را آماده خدمت ساخته‌اند نیست. مجله خود را دریابید، هرچه در پیشبرد هدف‌های مجله و پیشرفت آن در نظر دارید ارایه دهید تا این مجله فراخور حال و درخور آینده باشد».

۱۵. شماره ۱۳۱ سال ۱۳۵۴ مبلغ مجله به ۱۰۰ ریال افزایش یافت و در شماره ۱۳۸ سال ۲۹ مجله تک شماره به ۱۲۵ ریال به وکلا فروخته شد و این شماره با صاحب امتیازی آقای جلالی نائینی و شورای نویسندگان آقایان فیض مهدوی، غلامحسین نعمتی، نورعلی تابنده، تقی لطفی و دبیر شورا محمدعلی سفری منتشر گردید و در شماره ۱۴۲ سال سی‌ام مجله، می‌توانید ترازنامه مالی کانون وکلا را مطالعه فرمایید.

۱۶. شماره‌های ۱۴۳، ۱۴۴ و ۱۴۵ در سال ۱۳۵۷ توأمأً منتشر گردید که صاحب امتیاز و مدیرمسئول حسن نزیه و سردبیر حمید مصدق بودند و قیمت آن نیز ۱۲۵ ریال قیمت‌گذاری گردید و دوره قدیم مجله کانون با چاپ افست سهامی عام در سال ۱۳۵۷ با شماره‌های فوق به پایان رسید.

۱۷. دوره جدید مجله کانون در سال ۱۳۶۸ با مدیرمسئولی آقای دکتر افتخار جهرمی و با چاپ وزارت نیرو و آغاز به کار کرد.

۱۸. سال ۱۳۷۰ شماره‌های ۱۵۲ و ۱۵۳ را چاپخانه شفق به عهده گرفت و در ۵۰۰۰ جلد و با قیمت ۲۰۰۰ ریال و به همین ترتیب تا سال ۱۳۷۶ در ۳۰۰۰ جلد چاپ و به مبلغ ۶۰۰ تومان به فروش رسید.

۱۹. دوره جدید بعد از پیروزی انقلاب و تا زمانی که کانون وکلا تحت نظر قوه قضاییه و با سرپرستی اداره می‌گردید مجله کانون در ۱۲ شماره به چاپ رسید. مجدداً دوره جدید مجله در سال ۱۳۷۹ با صاحب امتیازی کانون وکلا و زیر نظر شورای نویسندگان در ۳۰۰۰ جلد به مبلغ ۸۰۰۰ ریال توسط چاپ تک انتشار یافت. انتشار مجله شماره ۱۷۲ در فروردین ۸۰ با چاپ سعدی ادامه پیدا کرد.

۲۰. در تیر ۱۳۸۰ شماره ۱۷۳ دوره جدید با صاحب امتیازی کانون وکلا و با مدیرمسئولی آقای محمد فرض پور ماجیانی و زیر نظر شورای نویسندگان: آقایان رضا تمدن، محمدعلی سفری، سیدمصطفی شریعت، دکتر سید محمود مصطفوی کاشانی

منتشر گردید و در شماره ۱۷۴ آقای سید محمد جندقی کرمانی هم به عضویت شورا اضافه گردید. در شماره ۱۷۷ سال ۱۳۸۱ چاپ توکل مجله را چاپ کرد و دو شماره به مبلغ ۱۶۰۰ تومان و دو شماره ۱۸۴ و ۱۸۵ به مبلغ ۲۰۰۰ تومان و با صاحب امتیازی کانون وکلا و مدیرمسئولی محمد فرض پور ماچانی انتشار یافت و تا شماره ۱۹۶ و ۱۹۷ به سردبیری سید مصطفی شریعت وکیل محترم دادگستری بطور مرتب به چاپ رسید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی